

Mein lieber Vater. Wenn ich Ihre beiden Mütter nebenst
allen ihren lieben Angehörigen, wenn ich mir ein herzlich freund-
lich schreiben, und bedürfte mich gar sehr wegen der letzten
Dienstag, da dann allerdings wohl zu Ihrer Mütter kommen
würde. Ich hoffe werden mich schreiben den 11. Jänner.
datwet mich langem haben, in welchem ich wie so damals mit
meiner geschwister gestanden sind, bringt, als sage ich mich
abermahl schreiben, & alles das ich mich wie ich wohl geschrieben,
als nicht zu schreiben, und trinken, fesseln, Matheis, Drogen,
nicht pflaster, und sonderling da inwendige gelbsteck was nicht
bis mich ansetzt, und gar kein besorgung mich findet. D.
gelangt aber mich schreibens besten an mich, ich wollte mich
die sachen und welche ich geschrieben zu schreibens gehörig, und
sonderling den was ich Teller mit dem allerersten schreiben.
wie auch & Delberrn Dreyer, wie ich selber am besten mir selbst zu
beten, unter der ganz vergalt oder ich vergalt am allerersten von schreibe laßen, und
beten, will das ich groß ist.
beten, will mich Ihre Mütter wegen der sachen Delberrn bey
zu beten nicht vergessen, Wegen der Post also laß mich
gott lob an & es ansetzen will, gott der herr will allenthalben
gundigling seine kraft hindern, und mich sachen besetzen, will
es mich allenthalben wegen der Post noch zu setzen ist, und mich
Pau geschriben bey sich habe, also beten ich mich atting bring zu setzen.

beten,

Die ist auch also ein von der Rast in verhoffen von Linnemann
ist, und hat y flagen unterm fustor im wogemang nach der Döckung
zuflagen, es wird in der Matris forsch voll dunn, voll in alpin
darauß fast y flagen zuflagen, welche ich bett mit mit dem aller,
nächst zuflagen. Die ist auch so lang still geschwungen wegen der gütlich
Straßo von dem Kesselhir ist die versang die ~~gütlich~~ nicht ist,
wilt von es also zuflagen, mit ich mich aber es dündigt, also bett ich unter,
nicht Ihr Majestät dem das Privilegium darauß. Denn ich will ich nicht den
fangs blieben lassen, denn es übelle vor mich gütlich, dinnell ich wenig dank
gabe, was ich für vor gütlich. Betts meine unter dem nicht, Ihr Majestät
Majestät, den Prinzen und Prinzessin zu vermelden, und für sich dem.
haben Gott befohlen. Datum 16 Januari 1625 In Straßburg
Anna

Om i Gänse
Anno 1625

i Per Anns Sues. D. apud
Hij

[1 strona]

Mein liebe Vrsul. Wen es Ihrer beyder Maÿ.¹ nebenst allen ihren lieben wolgnige, were es ein hertzliche Freiwde zuerfahren, und bekümmere mich gar sehr wegen des itzigen Reichstags², da dann allerley Volk zu Ihrer Maÿ. kommen wirdt. Ich hoffe werdet mein Schreiben den 11 Janua. datiret empfangen haben, in welchem ich wie es damals mitt meiner Gesundheit gestanden euch berichtet, als fuge ich euch abermahl zuwißen, das alles das jenige wie ich vohr geschrieben, als Unlust zum Eßen und trinken, Hertzwehe, Mattigkeitt, Schwehe, nicht schlaffen und sonderlich die inwendige Gelbsucht noch stark beÿ mir anheltt, und gar kein Beßerung empfinde. Es gelanget aber mein fleißiges^a Bitten an euch ir wollet mir die Sachen umb weleche ich geschrieben zur Hochzeit gehörig, und sonderlich den weißen Tellet³ mitt dem allerehesten vberschiken; wie auch 4 Silberne Knepfen, wie ich selber am besten meinert zum Bitte, entweder^b gantz vergult oder Hir^c vergult am aller ehesten verfertigen laßen, und ^azimlich groß, weill das Bett⁴ groß ist^a.

Bitte wollet auch Ihr Maÿ. wegen des Herren Chelminsky⁵ zubitten nicht vergeßen. Wegen der Pest alhier lest es sich Gott lob an das es aufhören will; Gott der Herr wolle allenthalben gnediglich seine Straffe lindern, und und [sic!] ferner behütten, weill es auch allenthalben wegen der Pest noch unsicher ist, und ich kein schreib Papÿr habe, als bitte ich mir etlich Buch zu schiken. [2 strona listu].

Es ist auch alda ein weißer Kasten in welchem weis Leinwandt ist, und hatt pflegen unterm Fenster im vorgemach nach Dzekanÿ zustehen, es wirdt sie der Matis Herodt^d woll kennen, weill er alzeit darauf hatt pflegen zurechnen, welche ich bitte mir mitt dem Allerehesten zuschiken. Das ich so lang Still geschwiegen wegen der Gutten Straszowo⁶ nach dem Kawelier⁷ ist die Ursach, das ich^e nicht gewust wie es alda zustehet, nu[n] ich mich aber erkündiget, als bitte ich untertenigst Ihr Maÿ. umb daß *Privilegia* darauf⁸; dann ich will itzundt den Tausch bleiben laßen, denn es übell vor mir gewust^f, die weill ich wenig Dank habe, was ich zu vor gethan. Bitte meine untertenigste Dienst Ihr beyder Maÿ., den Princen

---

¹ Król Zygmunt III i królowa Konstancja; Jan Kazimierz, Jan Albert, Karol Ferdynand, Aleksander Karol, Anna Katarzyna Konstancja (Władysław przebywał za granicą).

² Sejm 1625 r. rozpoczął się w Warszawie 7 I i obradował do III. W. Konopczyński, *Chronologia sejmów polskich 1493-1793*, Kraków 1948, s. 22.

³ Telet, tellet, telej – zob. przypis do poprzedniego dokumentu.

⁴ Zapewne nie chodzi o łóżko, tylko o stare określenie kołdry lub ubioru.

⁵ Z polskiego „Pan chełmiński” – kasztelan chełmiński, tj. wówczas Maciej Niemojewski.

⁶ Dóbr Straszowo nie zidentyfikowano, zapewne chodzi o królewską przysiółek. W woj. malborskim znajdowała się tenuta Straszewo, obejmująca również wsie Trzciany i Mikołajki.

⁷ Zapewne mowa o zmarłym NN kawalerze, o którym wspomina w jednym w wcześniejszych listów.

⁸ Tj. o dożywotnie nadanie królowi tych dóbr.

und Princeßin zu vermelden, und thue euch dem lieben Gott befehlen. Datum 16 Januari 1625
In Straßburgk.

Anna

Na odwrociu: dopisek współczesny „Den 16 Jänuarÿ Anno 1625”, oraz drugi, inną ręką i atramentem „a Ser[enissi]ma Anna Suec. de aegritudine et alÿs”.

Przypisy tekstowe:

^a Słowo poplamione kleksami. ^b Najpierw wpisano *der*, a następnie przed tym wyrazem na marginesie dopisano *bitteentwe(-der)*. ^c Lekcja niepewna, może być *Jir* (*Zir?*). ^d Lekcja pierwszej litery niepewna. ^e Skreślono słowa: *beÿ mein bedacht*. ^f Lekcja niepewna, środek słowa pokreślony.

^{a-a} Słowa dopisane z boku, a potem między wierszami

Tłumaczenie

Moja kochana Urszulo. Skoro Oboje Królestwo i wszyscy ich bliscy⁹ mają się dobrze, jestem z całego serca szczęśliwa, ale troskam się bardzo z powodu obecnego sejmu¹⁰, bo zjadą do Jego Królewskiej Mości ludzie różnego rodzaju.

Mam nadzieję, że mój list datowany 11 januara już otrzymaliście, w którym tam relacjonowałam Ci stan mego zdrowia, zaś teraz informuję Cię, że mam wszystko to samo co wcześniej opisałam, mianowicie niechęć do jedzenia i picia, bóle serca, zmęczenie, słabość, bezsenność, a szczególnie [teraz] wewnętrzna żółtaczka nasiliła się, i nie czuję żadnej poprawy.

Jest jeszcze moja pilna prośba do Ciebie, byś mi [dostarczyła] wszystko o czym pisałam i co potrzebne jest do wesela, a szczególnie biały tellet¹¹ przyślij mi z najwyższym pośpiechem; do tego 4 srebrne guziki, które, jak sądzę do tego będą najlepsze, kazać zrobić jak najszybciej albo całkiem pozłoczone, albo rogowe pozłacane, dość spore, ponieważ kołdra¹² jest dość duża.

Proszę, zechciej nie zapomnieć prosić Jego Królewską Mość w sprawie pana chełmińskiego¹³.

Oдноśnie zarazy tutaj, chwała Bogu, że pozwolił jej przycichnąć; niech Pan Bóg miłosiernie wszędzie złagodzi swe karanie, i dalej nas chroni. Ponieważ wszędzie jest

---

⁹ Król Zygmunt III i królowa Konstancja; Jan Kazimierz, Jan Albert, Karol Ferdynand, Aleksander Karol, Anna Katarzyna Konstancja (Władysław przebywał za granicą).

¹⁰ Sejm 1625 r. rozpoczął się w Warszawie 7 I i obradował do III. W. Konopczyński, *Chronologia sejmów polskich 1493-1793*, Kraków 1948, s. 22.

¹¹ Telet, tellet, telej - zob. przypis do poprzedniego dokumentu.

¹² W oryg. *das Bett*, ale zapewne nie chodzi o łóżko, tylko o stare określenie kołdry lub nawet ubioru.

¹³ „Pan chełmiński” oznacza kasztelana chełmińskiego, Macieja Niemojewskiego.

niepewnie z powodu epidemii, nie mam już papieru do pisania i proszę o przysłanie mi kilku libr [ryz].

Jest tam również biała skrzynia [pudełko] w którym jest płótno lniane, co stoi pod oknem w przedpokoju dziekani; gdzie [dokładnie] powinien wiedzieć Matis Herod, który stale się tym zajmował. To płótno proszę mi co rychlej przysłać.

Że tak długo milczałam w sprawie dóbr Straszowo¹⁴ po kawalerze¹⁵ powodem było, że nie wiedziałam, jakie tam prawo [jaka sytuacja], teraz dowiedziawszy się, proszę uniżenie Jego Królewską Mość o przywilej na nie¹⁶. Następnie chcę teraz wymianę [dóbr?] odłożyć, ponieważ wiem, że byłoby to dla mnie szkodliwe, i ponieważ mało poczułam wdzięczności za to, co [wcześniej] zrobiłam.

Proszę przekazać me najpokorniejsze służby obojgu Królewskim Mościom, królewiczom i królowie, których polecam Bogu. Dan 16 januara 1625 roku w Brodnicy [Straßburgk].

Anna^a

Na odwrociu: dopisek współczesny „Den 16 Jänuarÿ Anno 1625”, oraz drugi, inną ręką i atramentem „a Ser[enissi]ma Anna Suec. de aeplitudine et alijs”.

Przypisy tekstowe:

^aPodpis własnoręczny.

opracowali tłumaczył: Janusz Dąbrowski

---

¹⁴ Straszowo nie zidentyfikowano; nie ma pewności, że chodzi o królewszczyznę. W woj. malborskim znajdowała się tenuta Straszewo, obejmuje również wsi Trzciany i Mikołajki.

¹⁵ Zapewne mowa o zmarłym NN kawalerze, o którym wspomina w liście z 4 XII 1625 r.

¹⁶ Tj. o dożywotnie nadanie królowie tych dóbr.